

MESLEKİ EĞİTİM ALAN ÖN LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN
GİRİŞİMCİLİK ALGISI: OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ
ÖZELİNDE BİR DEĞERLENDİRME¹

Öğr. Gör. Salim KÖKSAL²

ÖZET

Günümüzün en önemli sorunlarından birisi işsizliktir. Kişinin çalışma gücü olup ta çalışamaması hem kendisi açısından geçimle ilgili bir problem yaratırken hem de ekonomik açıdan var olan kaynağın kullanılmaması anlamına gelmektedir. Kişisel açıdan düşünüldüğünde kişinin gelir elde edememesi sosyo-kültürel açıdan olumsuz sonuçları olduğu açıktır. Ekonomik açıdan işsizlik ekonominin üretim faktörlerinden birisi olan ve diğer üretim faktörlerini harekete geçiren emek faktörünün üretime kanalize edilmemesi, var olan kaynağın kullanılmaması yani kaynak israfı demektir. Bir ekonominin emek yönünden en önemli üretim potansiyeli çalışabilir genç nüfustur. Bu noktada genç nüfusun ekonomiye, üretime katkı sağlaması hem bireysel açıdan kişiye ve ailelere katkı sağlarken hem de ekonominin önemli bir kaynağının üretime katkı sağlaması anlamına gelmektedir.

Ülkeler bu kaynağın ekonomiye kazandırılması yönünde büyük çabalar sarf etmekte, gençliğe iş bulma konusunda büyük uğraş vererek politikalar geliştirmektedirler. Ülkemizde de işsizlik önemli bir sorun olup genç nüfusun iş bulması için büyük çabalar sarf edilmektedir. Bu çabalardan en değerli olanı mesleki eğitim uygulamalarıdır. Mesleki eğitimle öğrencilere bir mesleğe yönelik eğitim ve uygulamalar verilmektedir. Bu eğitim çalışmalarından birisi sanayi ve ticaretin ara eleman ihtiyacını karşılamakla görevli mesleki eğitimin diğer bir görevi de bir mesleğin öğretilerek kendi işini kurabilecek öğrencilere akademik ve mesleki bilgi ile donatılmasıdır. Genç nüfusun kendi işini kurarak üretime kanalize edilmesi oldukça önemli bir işlev olarak ifade edilmektedir.

Tam bu noktada mesleki eğitim gençliğinin girişimciliğe bakış açısı girişimci olmak isteyip istemediği önem kazanmaktadır. Bu çalışmada işsizliğin önlenmesinde önemli çözümlerden birisi olarak görülen girişimci olma konusunda mesleki eğitim alan öğrencilerin düşünce ve algıları ölçülmeye çalışılmıştır. Anket uygulanarak yapılan çalışma, mesleki eğitim kurumlarından birisi olan Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Osmaniye MYO'da okuyan 242 öğrenciye uygulanmıştır. Anket verileri SPSS paket programında değerlendirilmiş, bulgulara ulaşılmaya çalışılmıştır. Anketin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler ile birlikte hipotezler kurularak analizler yapılmıştır. Çalışma sonucunda, mesleki eğitim alan üniversiteli gençliğin okuduğu programa göre girişimci olma isteklerinin farklılık gösterdiği, öğrencilerin risk almaktan çekinmediği ve girişimci olmaya istekli olmalarına rağmen, daha çok bir işverene bağlı, garantili ve kamu ağırlıklı bir işte çalışmayı tercih edecekleri bulgularına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mesleki Eğitim, Genç Girişimci

¹ Bu makale 23-27 Ekim 2019 tarihleri arasında Marmaris'te düzenlenen IV. Uluslararası Gençlik Araştırmaları Kongresi-2019'da sunulan bildiriden geliştirilmiştir.

² Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Osmaniye MYO, salimkoksal@osmaniye.edu.tr

PERCEPTION OF VOCATIONAL EDUCATION STUDENTS 'PERCEPTION OF ENTREPRENEURSHIP: AN ASSESSMENT IN THE SPECIALIZATION OF OSMANIYE KORKUT ATA UNIVERSITY

ABSTRACT

One of the most important problems of our time is unemployment. The fact that the person has the power to work or not, means creating a problem for himself as well as economic means and not being able to use the available resources. When considered personally, it is clear that the inability to earn income has negative socio-cultural consequences. Unemployment in economic terms means that the labor factor, which is one of the production factors of the economy and which activates other production factors, is not channeled to production, the waste of resources is not used. The most important production potential of an economy in terms of labor is the young population that can work. At this point, the contribution of the young population to the economy and production means that both the individual and the families contribute to the production and that an important resource of the economy contributes to the production.

Countries make great efforts to bring this resource into the economy and develop policies by giving great effort to youth to find a job. Unemployment is an important problem in our country and great efforts are being made for the young population to find a job. The most valuable of these efforts is vocational training practices. Vocational education and training is given to students in a profession. One of these training activities is the vocational education which is in charge of meeting the need of intermediate staff of industry and trade. It is expressed as a very important function that the young population is channeled to production by establishing its own business.

At this point, it is important whether vocational youth viewpoint to entrepreneurship wants to be an entrepreneur. In this study, the thoughts and perceptions of the students who received vocational training on being an entrepreneur who is seen as one of the important solutions in preventing unemployment are tried to be measured. The study was applied to 242 students attending Osmaniye Vocational School, Osmaniye Korkut Ata University, which is one of the vocational education institutions. Survey data were evaluated in SPSS package program and the results were tried to be reached. In the evaluation of the questionnaire, descriptive statistics and hypotheses were established and analyzed. As a result of the study, it was found out that the university students receiving vocational training differed according to the program they studied, that the students did not hesitate to take risks and that although they were willing to be entrepreneurs, they would prefer to work in a guaranteed and publicly dominated job.

Keywords: Vocational Education, Young Entrepreneur

GİRİŞ

İşgücünün istihdamı günümüz ekonomilerinin en önemli sorunlarından birisidir. İşgücü ekonomik açıdan var olan kaynağın kullanılmaması anlamına da gelmektedir. Aslında işsizlik hem bireysel anlamda var olan üretim gücünü kullanarak üretime dönüştürmeyi engellerken, diğer yandan da çalışmayan insanların gelir yönünden gelirden yoksun olmalarına neden olmaktadır. İşsizlik ülke ekonomilerinin üretim faktörlerinden en önemlisi olarak ifade edilebilecek kaynağın üretime kanalize edilememesi, kullanılmaması, atıl kapasite ile var olan üretim gücünü kullanamamaya ekonominin eksik kapasite ile çalışması anlamına da gelmektedir.

Girişimcilik kavramsal olarak iş fikrine sahip olmak pazar fırsatlarını değerlendirmek mal veya hizmet üretimi yapmak üzere üretim faktörlerini bir araya getirme faaliyetleridir. Müteşebbis veya girişimci kavramı, ekonominin sahip olduğu dört üretim faktöründen birisi olan girişimci, ekonominin üretim kaynaklarını bir araya getirerek üretim yapan kişi olarak tanımlanmaktadır (Öner vd. 2016:180).

Girişimcilik çok eski dönemlerden beri hem dünyada hem de Ülkemizde önemi anlaşılan ve önemi gittikçe de artan bir konudur. Girişimcilik, toplumsal ihtiyaçları tespit ederek bu alanlara yatırım yapmak ve toplumsal geliri arttırma sürecidir. Yatırım istihdamı arttırmakta insanların gelirlerini yükseltmektedir. Böylece refah düzeyinde de artışa neden olan girişimcilik, yatırımların artmasını, çalışan işgücünün artması ve ekonominin büyümesi ve genişlemesini de sağlayan bir kavramdır (Türkoğlu vd., 2017:2). Girişimcilik toplumun kalkınmasında, refah düzeyinin artırılmasında önemli bir etkidir (Gümül vd., 2017:93).

Girişimcilik bugün işsizliğin önlenmesinde en önemli araçlardan birisi olarak görülmektedir. Bireylerin girişimci özelliklerine sahip olması ve girişimcilik düzeyinin yüksekliği yeni işletmelerin kurulması, yeni işlerin oluşması ekonomik gelişmeyi tetikleyen bir güç olarak görülmektedir (Maya vd., 2012:24).

Tam bu noktada ekonominin lokomotifi aynı zamanda da işsizliğin önlenmesinde önemli bir araç olarak görülen girişimciliğin geliştirilmesi, girişimciliğe karşı toplumun ve geleceğimizin teminatı olarak görülen, özellikle de mesleki eğitim alan gençlerin tutumu ve düşünceleri ile girişimciliğe ilgilerinin ortaya konması gelecek dönemler için önem arz etmektedir. İşsizlik kaygısının çok yükseldiği, gelecek kaygılarının ağır derecede hissedildiği gençliğin alternatif iş bulma aracı olarak görülen ve desteklenen girişimcilik algısı hem iş bulma dolayısıyla kişisel gelirin artırılmasına katkı sağlaması hem de genç dinamik, üretken potansiyel olarak ekonomide önemli bir kaynak olarak görülen emek faktörünün tam kapasite değerlendirilmesi anlamına geleceğinden sosyo-ekonomik açıdan da önem arz etmektedir.

Meslek yüksekokulları mesleki eğitim veren ve mesleki eleman yetiştiren birimlerdir. Meslek yüksekokullarının temel amaçlarından birisi sanayi ve ticarete ara elaman yetiştirilmesinin sağlanmasıdır. Bunun yanında MYO'larında mesleki eğitim verilerek bir mesleği icra edebilecek bilgilerle donatılıp, ekonomik, ticari bilgilerle ticaret yapabilecek, kendi işini kurup mesleği icra edebilecek bireyler yetiştirilmesi de hedefler arasındadır.

Bu araştırmanın amacı mesleki bilgi ve birikimle donatılan öğrencilerin bir mesleği icra edebilmek, kendilerini kurmak, riske girmek gibi özellikleri bünyesinde barındıran girişimcilikle ilgili görüş ve düşüncelerinin ortaya çıkarılması hedeflenmektedir. Çalışma ile öğrencilerin gelecekte hangi konumu hedefledikleri, girişimci olup olmamaları ile ücretli olarak bir işverene tabi olarak çalışmayı düşünüp düşünmediklerinin açığa çıkarılmasına çalışılmıştır.

Bu çalışmada gençlerin girişimciliğe bakış açılarının ortaya konmasına çalışılacaktır. Bu kapsamda öğrencilerin görüş ve düşünceleri ile algılarının ölçülmesine yönelik olarak literatürde daha önce yapılmış anket soruları biraz daha geliştirilmiş ve öğrencilere anket hazırlanmıştır. Anketler Osmaniye MYO’da okuyan 242 öğrenciye uygulanmıştır.

1. LİTERATÜR TARAMASI

Bu çalışma, üniversiteli gençliğin girişimcilik algısı ve gençliğin girişimci olup olmayacaklarına ilişkin görüş ve düşüncelerin ortaya çıkarılması amacıyla yapılmıştır. Konuyla ilgili daha önceden aynı konuda veya yakın konularda birçok çalışma ve uygulama yapılmıştır. Konuyla ilgili daha önceden yapılmış çalışmaların bir kısmı aşağıda özetlenmiştir.

Korkmaz (2012) “Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma: Bülent Ecevit Üniversitesi Örneği” adlı çalışmasında işletme bölümü öğrencilerinin girişimci kişiliğe sahip olup olmadıklarını araştırmıştır. Araştırma sonucuna göre, Bülent Ecevit Üniversitesi İşletme Bölümü öğrencilerinin girişimci bir kişiliğe sahip oldukları bulgusuna ulaşılmıştır.

Canbaz vd.(2013) işletme ve muhasebe eğitimi alan üniversite öğrencilerinin girişimcilik özelliklerinin belirlenmesinde bölgesel farklılık etkisini incelemiştir. İki farklı bölge üniversitesindeki işletme ve muhasebe öğrencilerinin karşılaştırması yapılarak farklılıkların ortaya konması amacıyla yapılan çalışma sonucunda; öğrencilerdeki girişimcilik ruhu, bölge ve yanı sıra cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermediği bulgusuna ulaşılmıştır.

Aksay ve İplik (2014)’de yaptıkları çalışmada Girişimcilik eğilimi ölçeğinin (GET 2) Türkiye bağlamında değerlendirmesini yapmışlardır. Yazarlar çalışma kapsamında girişimcilikle ilgili bilgiler vererek girişimciliğin kişilerin kişisel özellikleri bakımından kişiler arasında farklılaştığından hareketle, girişimci kişilerin kişisel özelliklerinin değerlendirilmesi amacıyla oluşturulmuş Genel Girişimcilik Eğilimi (GET 2) ölçeğinin geçerlilik ve güvenilirliğini test etmeye çalışmışlardır. Araştırma sonucunda söz konusu ölçeğin bütünsel olarak güvenilir bir ölçek olduğu bulgusuna ulaşıırken alt detaylarda ölçeğin yetersizlikleri olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Güreşçi (2014) “Girişimcilik Eğilimi Üzerine Bir Araştırma: İspir Hamza Polat MYO Örneği” adlı çalışmada öğrencilerin girişimcilik eğilimi ölçülmeye çalışılmıştır. Yapılan bu çalışmadan elde edilen genel sonuç öğrencilerin tamamının birer potansiyel girişimci olduğu yönündedir.

Akpınar ve Küçüköksel (2015) tarafından yapılan “Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Girişimcilik Algısı ve Girişimciliği Engelleyen Sebepler” adlı çalışmada Meslek yüksekokulu öğrencilerinin girişimcilik algısı ile girişimci olmayı engelleyen unsurlar incelenmiştir. Üniversite ve yüksekokul öğrencilerinin genç nüfusun temsilcileri olduğu ve girişimcilik potansiyelinin de en yüksek olduğu kesim olarak ifade edilen çalışmada öğrencilerin girişimci olmak isteyip istememelerinin araştırılması hedeflenmiştir. Araştırma bulgularına göre bir işverene bağlı olarak çalışmak isteyenlerin oranı %72 olarak bulunurken serbest çalışmak isteyenlerin oranı %28 olarak bulunmuştur.

Öner vd.(2016) tarafından kaleme alınan ve “Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma: Çarşamba Ticaret Borsası MYO Örneği” adlı çalışmada genç nüfusun istihdamın öneminden bahsedilerek, girişimcilik alternatif olarak değerlendirilmesi gereğinden yola çıkılmış, gençlerin teknik ve teorik olarak kendilerini yetiştirmeleri gereğine dikkat çekilmiştir. Çalışmada gençlerin potansiyel girişimci oldukları ve bu amaçla çalışmayı yaptıkları ifade edilmiş anketle öğrencilerin girişimcilik algısı ölçülmeye çalışılmıştır. Araştırma sonucunda önlisans düzeyindeki öğrencilerin girişimcilik algılarının yüksek olduğu, girişimcilik eğilimine sahip oldukları bulgusuna ulaşılmıştır.

Bayraktar ve Karadeniz (2016) üniversite gençlerinin girişimcilik özelliklerini araştırmışlardır. Girişimcilik potansiyelinin değerlendirilmesini ifade ederek gençlerin girişimcilik eğilimlerinin ölçülmesi hedeflenmiştir. Manas Üniversitesi meslek yüksekokulu öğrencileri üzerinde yapılan uygulamada parametrik olmayan testler ile değerlendirmeler yapılarak, öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri ve coğrafi özellikleri ile girişimcilik eğilimleri arasında anlamlı ilişkiler bulunmuştur.

Önlisans öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerini belirlenmesine yönelik bir diğer çalışma ise Topal ve Şahin (2017) tarafından yapılmıştır. Çalışmada MYO öğrencilerinin girişimci kişiliğe sahip olup olmadıkları araştırılmış, girişimciliğe etki eden faktörler ortaya konmaya çalışılmıştır. Anket uygulaması yapılan çalışmada güvenilirlik analizi ve geçerlilik analizi yapılmıştır. Çalışmanın analiz kısmında ise tanımsal istatistikler verilerek, tek ve çift örneklem t testleri ile Kruskal-Wallis testleri yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin girişimcilik özellikleri ile ilgili başarıya inanma, risk alma, kendine güvenme, fırsatçılık ve dışa açıklık gibi özelliklerin öne çıktığı görülmüştür. Analiz sonucunda öğrencilerin girişimcilik özellikleri ile yaş ve bölümler bakımından anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir.

2. ARAŞTIRMANIN UYGULAMASI

2.1. Araştırmanın Amacı ve Kapsamı

İşsizliğin yüksek olduğu, iş bulmanın gün geçtikçe daha da zorlaştığı çağımızda, alternatif çalışma imkânlarının tümünün değerlendirilmesi büyük önem arz etmektedir. Bu kapsamda öğrencilerin mesleki eğitimlerinin devamı olarak kendi işyerlerini açmaları, işyeri kurmaları, önemli bir işgücü politikasıdır. Bu kapsamda hem teorik olarak hem teknik anlamda bilgi yüklenen meslek yüksekokulu öğrencilerinin girişimci vasfıyla piyasaya çıkmaları hem kendileri açısından önemli bir olgu olarak değerlendirilirken, Ülkemizin var olan potansiyellerinin tam kullanımı, girişimci açığının kapatılması gibi sosyo-ekonomik konularda da yadsınamaz önemi kabul edilmektedir. Bu noktada meslek yüksekokullarında okuyan öğrencilerin bir işverene tabi olarak ücretli çalışmayı mı istedikleri yoksa girişimci mi olmak istedikleri hem işsizliğin önlenmesi hem de işgücü planlaması bakımından büyük önem arz etmektedir. Bu çalışma genelde ülkemiz ekonomisi için önemli olan girişimcilik potansiyelinin araştırılması özelde ise bireysel olarak MYO öğrencilerinin gelecekte girişimciliğe bakış açılarının ölçülmesi ve girişimci olma düşüncelerinin ortaya konması amacıyla yapılmıştır.

Araştırma Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Osmaniye MYO öğrencileri üzerinden işlenmiştir. Öğrencilere girişimcilik algısını ölçmeye yönelik olarak anket hazırlanmış, Osmaniye MYO öğrencilerinden rastgele yöntemle 242 öğrenciye uygulanmıştır. Araştırma ankette doldurulan ifadelerle sınırlandırılmıştır. Ayrıca araştırmadaki örneklem sayısının 242 olması araştırmanın bir başka sınırır.

2.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Osmaniye Meslek Yüksekokulu'na kayıtlı yaklaşık 2200 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında bir meslek yüksekokulu seçilmesinin ana nedeni, meslek yüksekokulların bir mesleğe yönelik eğitim ağırlıklı müfredatları ve girişimciliğe biraz daha yakın olmaları hususudur. Osmaniye MYO'da açık bulunan birinci öğretim ve ikinci öğretimden rastgele yöntemle seçilen ve MYO'da farklı akademik birimlerde okuyan 242 öğrenci bu araştırmanın örneklemi oluşturmuştur.

2.3. Araştırmanın Yöntemi

Çalışmanın anket ölçeği, öğrencilerin girişimcilik algısını ölçmek amacıyla Korkmaz (2012)'deki, Güreşçi (2014)'deki, Sarıtaş ve Duran (2017)'deki çalışmalarında kullandıkları anketlerden de yararlanılarak oluşturulmuştur. Anketler hazırlanırken soruların net anlaşılır ve konunun amacına hizmet edecek biçimde olmasına dikkat edilmiştir. Anketin anlaşılır olup olmadığını test etmek amacıyla öncelikle Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Osmaniye MYO'da 2018-2019 eğitim öğretim yılında kayıtlı 30 öğrenciye uygulaması yapılarak geri dönüş alınmış ve görülen aksaklıklar düzeltilmiştir. Revize edilen yeni anketler bu kez rastgele yöntemle belirlenen 242 öğrenciye uygulanmıştır.

Örneklem seçiminde gerekli hassasiyet gösterilerek evreni en iyi temsil etmesi ve yansız olması hedeflenmiştir. Bunun için MYO içerisindeki akademik birimlere örneklem öğrenci sayılarıyla orantılı dağıtılarak anket uygulanmıştır. Anket 2018'in Ekim-Kasım-Aralık aylarında uygulanmıştır.

Anket yapılan öğrencilerin soruları ve anketi doğru algıladıkları, ankete düşüncelerini yansıttıkları varsayılmıştır. Anket uygulaması sonucunda elde edilen veriler SPSS istatistik paket programı aracılığıyla analize tabi tutulmuş ve değerlendirmeler yapılmıştır.

3. ARAŞTIRMANIN BULGULARI

Yapılan anket uygulaması kapsamında anketi dolduran kişilere demografik özellikleri kapsayan sorularla birlikte, girişimcilik algılarının ölçülmesine yönelik sorular sorulmuştur. Uygulanan anketin sonuçları bu bölümde paylaşılacaktır.

3.1. Betimleyici İstatistikler

Araştırmada tanımsal istatistik kapsamında detaylı frekans bilgileri aşağıdadır.

Tablo 1: Tanımsal İstatistik Sonuçlar

Cinsiyet	Frekans	%	Sınıf	Frekans	%
Kadın	75	31,0	Birinci Sınıf	143	59,1
Erkek	167	69,0	İkinci Sınıf	99	40,9
Toplam	242	100,0	Toplam	242	100,0
Bölüm/Program	Frekans	%	Aile ikameti	Frekans	%
İşletme	41	16,9	Büyükşehir	34	14,1
Muhasebe	42	17,4	İl Merkezi	102	42,3
Posta	40	16,5	İlçe merkezi	49	20,3
Makine	39	16,1	Köy/Belde	56	23,2
Elektrik	40	16,5	Toplam	241	100,0
İnşaat	40	16,5	Anne Eğitim düzeyi	Frekans	%
Toplam	242	100,0	Üniversite	15	6,2
Ailenin geliri	Frekans	%	Lise	43	17,8
0-1.000 TL	43	18,1	Ortaokul-İlkokul	159	66,0
1001-2.500 TL	124	52,1	Okuryazar değil	24	10,0
2.501-5.000 TL	54	22,7	Toplam	241	100,0
5.001'den fazla	17	7,1	Baba Eğitim düzeyi	Frekans	%
Toplam	238	100,0	Üniversite	28	11,7
Anne Mesleği	Frekans	%	Lise	64	26,7
Kamu çalışanı	8	3,3	Ortaokul-İlkokul	141	58,8
Kendi İşyeri	8	3,3	Okuryazar değil	7	2,9
İşçi	5	2,1	Toplam	240	100,0
Serbest	52	21,7	Baba Mesleği	Frekans	%
İşsiz	74	30,8	Kamu çalışanı	26	10,8
Emekli	7	2,9	Kendi İşyeri	28	11,7
Çiftçi	3	1,3	İşçi	55	22,9
Diğer	83	34,6	Serbest	36	15,0
Toplam	240	100,0	İşsiz	17	7,1

Kardeş Sayısı	Frekans	%	Emekli	49	20,4
Bir	8	3,4	Çiftçi	10	4,2
İki	50	21,0	Diğer	19	7,9
Üç	76	31,9	Toplam	240	100,0
4 ve daha fazla	104	43,7	Öğrenci Ort.Harcama tutarı	Frekans	%
Toplam	238	100,0	0-400 TL arası	128	53,1
Üniversite sonrası hangi işyerinde çalışmak istersiniz	Frekans	%	401-750 TL arası	62	25,7
Özelde ücretli olarak	39	16,2	751-1.000 arası	30	12,4
Kendime ait işyerinde	77	32,0	1.001'den fazla	21	8,7
Kamu Kuruluşunda	120	49,8	Toplam	241	100,0
Aileme ait işyeri	5	2,1	Hiç işte çalıştın mı?	Frekans	%
Toplam	241	100,0	Hayır. Hiç çalışmadım	76	31,5
Aile hangi ilde ikamet ediyor	Frekans	%	Evet. Kendi işyerim var/vardı	17	7,1
Osmaniye	137	56,6	Evet. ücretli çalıştım	148	61,4
Osmaniye Komşu ilde	73	30,2	Toplam	241	100,0
Diğer illerde	32	13,2	Ailede iş kuran devam ettiren birisi var mı?	Frekans	%
Toplam	242	100,0	Evet	64	26,4
			Hayır	178	73,6
			Toplam	242	100,0

Betimleyici istatistik sonuçlarına göre cinsiyet dağılımında %69 ile erkeklerin ankete katılımının daha fazla olduğu söylenebilir. Ankete katılan öğrencilerin ailelerinin büyük bir kısmının (%42,3) il merkezlerinde oturduğu, ankete katılan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun Osmaniye’de oturduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Ankete katılan öğrencilerin ailelerinin gelirleri analiz edildiğinde çoğunluğun 1001-2.500 TL aralığında (%52,1) gelir elde ettikleri tespit edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin ortalama harcama tutarları sorulduğunda büyük çoğunluğun 0-400 TL aralığında harcama yaptıkları görülmüştür. Öğrencilerin okul sonrasında nasıl bir işyerinde çalışmayı düşündükleri ile ilgili soruya %49,8’i kamu kuruluşlarında, %16,2’si ise özelde ücretli olarak, kendisine ait işyerinde çalışmak isteyenlerin oranı ise %32 olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Bu sonuca göre öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun kamu veya özelde “ücretli” olarak çalışmayı düşündükleri görülmektedir (%66). Öğrencilerin büyük çoğunluğunun daha önce ücretli olarak bir işyerinde çalıştıkları da görülmektedir(%61,4). Öğrencilerin ailelerinde de işyeri kurup devam ettiren sayısı bir hayli düşük gözükmektedir (%26,4).

Tablo 2: Likert Tipi Soruların İstatistikî Sonuçları

İFADELER	N	ORT
Bir işin fırsatlar sunması, emniyetli ve garantili olmasından daha önemlidir.	242	3,0785
Kendi işimi kurabilirim.	239	2,2636
Farklı işler yapabilecek enerjiyi kendimde buluyorum.	241	2,0788
Arkadaşlarıma değişik iş projelerinden söz ederim.	242	2,5826
Yeteneklerimi uygulayabilecek alanlar oluştururum.	240	2,3000
Arkadaşlarımdan gelen bazı projelere katılmaktan çekinmem.	241	2,2033
Kararlarımla hayatımı şekillendirebileceğimi düşünüyorum.	241	1,8423
Risk almaktan çekinmem.	242	2,3058
Yeni bir şeyleri deneme imkânı veren projeler üzerinde çalışmayı severim.	242	2,1198
Karşıma çıkan fırsatları değerlendirebilirim.	241	1,9544
İş konusunda gelecekle ilgili etkili kararlar alabilirim	242	2,1736
Geleceği görerek ona dönük hazırlıklar yapabilirim	242	2,2438
Yeni bir perspektiften bakmama imkân sağlayan proje ve işlerle uğraşırım.	242	2,5165
İşlerimde kendi kararlarım etkilidir.	242	2,2438
Bir işyeri kurup devam ettirebilecek güveni kendimde buluyorum.	242	2,1736
Kendi işimin sahibi olmak en büyük idealimdir.	242	2,2066
Girişimci olmaktan ziyade kariyer olanağı olan, sürekli ve garantili bir işi tercih ederim.	242	2,3182
Kamu sektörü bana göre değildir.	241	3,3693
Belirli bir ücretle çalışmaktansa kendi fikirlerimi hayata geçirecek işleri tercih ederim.	239	2,4979
Garantili ve sürekli bir iş benim işimdir.	241	2,1411
Bir girişimci olarak başarılı olmamın çok zor olduğuna inanıyorum.	242	3,1405
Ne yapacağımı başkalarının karar vermesine bırakırım.	242	3,9628
Girişimci olmak isterim.	242	2,2149

Likert tipi sorularda ifadelere verilen cevapların ortalamaları yukarıdadır. İfadelere verilen cevaplar “1-Kesinlikle Katılıyorum, 2-Katılıyorum, 3-Fikrim Yok, 4-Katılmıyorum, 5-Kesinlikle Katılmıyorum” şeklindedir.

Buna göre doğrudan girişimcilik algısına ölçemeye yönelik “Girişimci olmak isterim” sorusunun ortalaması 2,2149’dur. Bu değer “katılıyorum ile fikrim yok” arasında bir değerdir. Aynı şekilde memur olma isteklerini ölçmek için “Kamu sektörü bana göre değildir” sorusunun ortalaması 3,3693 olarak tespit edilmiştir. Bu soruda öğrencilerin “fikrim yok ile katılmıyorum” arasında kaldıkları görülmektedir. Ankete katılanların girişimci olmaktan ziyade garantili iş tercih etmeleriyle ilgili soruya “katılıyorum ile fikrim yok” arasında bir cevap verdikleri görülmektedir. Girişimcilikte en önemli şey risktir. Bu kapsamda öğrencilerin risk almaktan çekinmemeleriyle ilgili soruya “katılıyorum ile fikrim yok” arasında cevap verdikleri gözlemlenmiştir.

Katılımcılar likert tipi soruların tamamına ilişkin ifadelerde cevapların ortalaması 2,5611 olarak bulunmuştur. Bu sonuca göre girişimcilik algısına ilişkin ifadelere “katılıyorum ile fikrim yok” cevabı arasında bir görüşe sahip oldukları tespit edilmiştir. Buradan öğrencilerin girişimcilik olma düşüncülerinin net olmadığı, girişimcilik eğilimi noktasında kararlı olmadıkları bulgusuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğrencilerin kendi başlarına iş-girişim yapmalarında belirleyici faktörlerden birisi de kendi kararlarını kendilerinin verip vermediği hususudur. Bu noktada öğrencilerin karar alırken “Ne yapacağımı başkalarının karar vermesine bırakırım” önermesine katılmadıkları tespit edilmiştir.

3.2. Verilerin Analizi

3.2.1. Güvenilirlik Analizi

Öncelikle, anket sorularının uygulanan tüm öğrenciler tarafından aynı şekilde anlaşılabilir olup-olmadığını ölçmek amacıyla araştırma verilerine güvenilirlik analizi yapılmıştır. Anketin genel güvenilirlik testi sonucunda Cronbach's Alpha katsayısı 0,904 olarak bulunmuştur.

Bu katsayı değeri (Cronbach's Alpha) ≥ 0.9 olduğundan ölçek mükemmel derecede bir ölçek olarak ifade edilmektedir (Kılıç, 2016:47)

Tablo 3: Ölçek Güvenilirliği Analiz Sonuçları

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
,904	23

3.2.2. Normal Dağılım Analizi

Çalışma kapsamında normallik varsayımı altında analizler yapabilmek için ölçeğin normal dağılım gösterip göstermediğine bakılmıştır. Çalışmada kullanılan ölçeğin normal dağılım analiz sonuçları aşağıdadır.

Tablo 4: Normal Dağılım Analiz Sonucu

	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
Likertort	,087	242	,000	,950	242	,000

a. Lilliefors Significance Correction

Normalite testi verilerin normal dağılmadığını göstermektedir. Ancak uygulamada non-parametrik verilerin normal dağılım gösterip göstermediğinin saptanması için sadece bu test ile yetinilmemekte, Kurtosis ve Skewness değerlerine bakılarak verinin normal dağılım gösterip göstermediği araştırılmaktadır. Verideki tüm değişkenler için, Skewness ve Kurtosis değerleri -2,0,+2,0 güven sınırları içindeyse, veri normal dağılıyor kabul edilebilir (Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2013). Çalışmada verilerin, Skewness değeri 0,857 ve Kurtosis değeri 1,630 olduğundan güven sınırları içerisinde normal dağılım gösterdiği varsayılmıştır.

3.2.3. Araştırmanın Hipotezleri ve Hipotez Testleri

Tablo 5: Hipotezler ve Hipotez Testleri Sonuçları

Hipotezler	Hipotez testi	Sig. değeri	Sonuç
H₁ : Öğrencilerin girişimcilik algıları cinsiyete göre farklılık göstermektedir.	T-Testi	0,075	Öğrencilerin girişimciliğe bakış açıları cinsiyet yönünden farklılık göstermemektedir.
H₂ : Öğrencilerin girişimci olma istekleri okudukları programlara göre farklılık göstermektedir.	Anova	0,046*	Buna göre farklı bölümlerde okuyan öğrencilerin girişimci olma isteklerinin de farklı olduğu gözlemlenmiştir. Girişimci olma istekleri Posta hizmetleri ve Muhasebe bölümlerinde anlamlı bir şekilde farklılık gösterdiği gözlemlenmiştir.
H₃ : Öğrencilerin harcama tutarları ile girişimcilik algıları arasında bir farklılık vardır.	Anova	0,259	Harcamaları farklı olan öğrencilerin girişimcilik algılarında farklılık olmadığı tespit edilmiştir.
H₄ : Öğrencilerin daha önceden bir işte çalışıp çalışmadıkları ile girişimcilik algısı arasında bir farklılık vardır.	Anova	0,024*	Öğrencilerin daha önce bir işte çalışıp çalışmadıkları (ücretli, kendi işyeri veya hiç çalışmaması) ile girişimcilik algıları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu noktada kendi işyerinde çalışanlar ile hiç çalışmayan grup arasında farklılık tespit edilmiştir.

* %5 Anlamlılık düzeyi esas alınmıştır.

SONUÇ

Bu çalışmada mesleki eğitimin en önemli birimlerinden birisi olan meslek yüksekokullarındaki öğrencilerin girişimcilikle ilgili algıları ile girişimcilik olma istek ve düşüncelerinin ortaya konması amaçlanmış ve konu Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Osmaniye MYO öğrencileri üzerinden araştırılmıştır. Çalışma kapsamında bu amaçla çeşitli istatistiki veriler elde edilerek sonuçlara ulaşılmaya çalışılmıştır. Öğrencilerin girişimcilikle ilgili algılarını ölçmek için çeşitli tanımlayıcı istatistiki veriler elde edilmiş ve konuyla ilgili çeşitli hipotezler kurularak test edilmiştir.

Öğrencilere yapılan anket sonuçlarına göre MYO bünyesinde 6 farklı bölümde katılım olduğu ve katılımın bölümler arasında birbirine yakın olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin ailelerinin gelir düzeyleri bakımından %52,1'inin 1.001-2.500 TL arası gelir düzeyine sahip oldukları tespit edilmiştir. Ankete katılan öğrencilerin %69'u erkeklerden oluşmaktadır. Öğrencilerin %53,1'inin 0-400 TL aralığında harcama yaptıkları bulgusuna ulaşılmıştır. Ankete katılan öğrencilerin %49,8'inin kamu kuruluşlarında ücretli olarak çalışmak istedikleri %16,2'inin de özelde ücretli olarak çalışmak istedikleri bulgusuna ulaşılmıştır. Buradan kamu-özel ücretli olarak çalışmak isteyenlerin oranının %66 olduğu tespit edilmiştir. Bu durumda öğrencilerin büyük çoğunluğunun girişimciliği değil de kamu veya özelde ücretli olarak bir işverene bağlı olarak çalışmayı düşündükleri sonucu bulgulanmıştır.

Yapılan ankette katılımcıların ailelerinin büyük çoğunluğunun Osmaniye ve çevre illerinde oturdukları görülmüştür. Girişimcilikle ilgili referans olabilecek bir diğer bilgi de öğrencilerin ailelerinde iş kurup devam ettiren birey olup olmadığıdır. Öğrencilerin verdiği cevaplara göre öğrenci ailelerinde iş kurup devam ettiren birey sayısı bir hayli düşük gözükmektedir (%26,4). Dolayısıyla ailesinde girişimci olmayanların oranı %73,6 olarak tespit edilmiştir. Bu durum ailenin de büyük çoğunluğunun kendi işyeri olmayıp ücretli olarak bir yerde işverene bağlı olarak çalıştığını göstermektedir.

Araştırmada kullanılan ölçekle ilgili güvenilirlik ve normallik testleri yapılmış ve ölçeğin Cronbach's Alpha değerinin 0,904 olduğu tespit edilmiştir. Buna göre ölçeğin yüksek güvenilir bir ölçek olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Analizlerin yapılması için dağılımın normal olup olmadığı önem taşıdığından normallik testi yapılmış ve verilerin normal dağıldığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Araştırmada öğrencilerin cinsiyetleri ile girişimcilik algıları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı bulgusuna ulaşılmıştır. Farklı bölümlerde okuyan öğrencilerin girişimci olma isteklerinin de farklı olduğu gözlemlenmiştir. Girişimci olma istekleri Posta hizmetleri ve Muhasebe bölümlerinde anlamlı bir şekilde farklılık gösterdiği gözlemlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin daha önce bir işte çalışıp çalışmadıkları (ücretli, kendi işyeri veya hiç çalışmaması) ile girişimcilik algıları arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Bu noktada kendi işyerinde çalışanlar ile hiç çalışmayan grup arasında farklılık olduğu tespit edilmiştir. Araştırmanın bir başka analizinde ise harcamaları farklı olan öğrencilerin girişimcilik algılarında farklılık olup olmadığı araştırılmış ve öğrencilerin harcamalarına göre girişimcilik algılarının farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Sonuç olarak; bu araştırmada gelecekte iş sahalarına ve işgücüne katılacak olan gençliğin girişimci olma isteklerinin zayıf olduğu, daha çok kamu veya özelde bir işverene bağlı, ücretli olarak çalışmak isteyen öğrencilerin bir hayli fazla olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Bu durum gençliğin gelecekte kendi işyerini kurmak fikrinden ziyade ücretli olarak çalışabilecekleri bir işyeri arayabilecekleri öngörüsünü kuvvetlendirmektedir.

Bu kapsamda gençliğin girişimcilikle ilgili iş fikri geliştirme, işsizliğe alternatif bir çözüm olarak girişimciliği özendirme faaliyetlerinin artırılması ve eğitim-öğretim faaliyetlerinde girişimci bireyler yetiştirme eğitimlerinin daha fazla işlenmesi ve verilmesi gerekmektedir. Bu anlamda ilköğretimden başlayarak eğitimin her aşamasında öğrencilere iş fikri geliştirme, girişimci olma eğitimleri verilmelidir. Toplumsal anlamda aileden başlayan okulla desteklenen bir girişimci eğitimi, girişimci bireyler yetiştirilmesi bakımından önem arz etmektedir. Ailelerin yetişen gençliği küçük yaşlardan itibaren girişimci olmayı motive etmeleri önerilmektedir.

KAYNAKÇA

AKPINAR T., KÜÇÜKGÖKSEL, N. Ç. (2015). Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Girişimcilik Algısı Ve Girişimciliği Engelleyen Sebepler, *Balkan ve Yakın Doğu Sosyal Bilimler Dergisi*, 01(1), 13-19.

AKSAY, B., İPLİK, E. (2014). Girişimcilik Eğilimi Ölçeğinin (Get 2) Türkiye Bağlamında Değerlendirilmesi, *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23(2), 199-210.

BAYRAKTAR, B, KARADENİZ, G. (2016). Üniversite Gençlerinin Girişimcilik Özelliklerinde Etkili Olan Faktörler. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5 (5), 59-73. Retrieved from <http://dergipark.gov.tr/mjss/issue/40508/485491>.

CANBAZ, M., ÇANKIR, B., ÇEVİK, E. (2013). İşletme ve Muhasebe Eğitimi Alan Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerinin Belirlenmesinde Bölgesel Farklılık Etkisi, *Uluslararası İşletme ve Yönetim Dergisi*, 1(3), 229-248.

GÜMÜL, F, ÇALIK, A, KURT, H. (2017). Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerini İncelemeye Yönelik Bir Araştırma. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19 (2), 91-107. Retrieved from <http://dergipark.gov.tr/akusosbil/issue/34128/377512>

GÜREŞÇİ, E. (2014). Girişimcilik Eğilimi Üzerine Bir Araştırma: İspir Hamza Polat MYO Örneği, *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 9(1), Journal of Entrepreneurship and Development.

KILIÇ S. (2016). Cronbach'ın Alfa Güvenirlilik Katsayısı, *Journal of Mood Disorders (JMOOD)*, 6(1):47-48.

KORKMAZ O. (2012). Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma: Bülent Ecevit Üniversitesi Örneği, Afyon Kocatepe Üniversitesi, *İİBF Dergisi*, XIV(II) 209-226.

MAYA, Ç, İ, UZAMAN E, IŞIK, H. (2012). Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Girişimcilik Düzeylerini Farklı Kaynaklardan Algıladıkları Sosyal Desteğin Yordaması, *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi (7:1)* Journal of Entrepreneurship and Development.

ÖNER, B, KAHYAOĞLU, M, ÇELENLİ BAŞARAN, A. (2016). Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma: *Çarşamba Ticaret Borsası MYO Örneği*. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi*, (57), 178-189. Retrieved from <http://dergipark.gov.tr/abuhsbd/issue/32967/366355>.

SARITAŞ, A., DURAN, G.(2017). Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerinin Tespitine İlişkin Bir Araştırma, *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(1), 147-165.

TOPAL, B., ŞAHİN, H. (2017). Ön Lisans Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimleri Üzerine Bir Araştırma: Dumlupınar Üniversitesi Örneği, 8. *Uluslararası Girişimcilik Kongresi*, 14-16 Temmuz, 957-973.

TABACHNICK, B. G., & FIDELL, L. S. (2013). *Using Multivariate Statistics* (6th ed.), Boston: Allyn and Bacon.

TÜRKOĞLU, T., TETİK, S., AÇIKGÖZ, A. (2017). Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Sosyo-Demografik Özellikleri ile Girişimci Kişilik Özellikleri Arasındaki İlişkinin Araştırılması, *Journal of Yasar University*, 12/45, 1-13